

CHAPONA AṬANGA INNGAIHTLÂWMNA

CHÂNGVAWN: “A thil entîrnate chu a ropuiin, a thiltih makte chu a va nasa êm! A lalram chu ramhlun a ni a, a rorêlna chu chhuan awm chhûng zawng zawng a ni ang,” (*Daniela 4:3, NKJV*).

SABBATH CHAWNÛ

January 25

Chhiar Tûr: 2 *Lalte* 20:2–5; *Thufingte* 14:31; *Daniela* 4:1–33; 4:34–37; *Jona* 3:10; *Filipi* 2:1–11.

CHAPONA hi sual hmasa ber tih a ni a. Vãn rorêlnaa angel, Lucifera-ah a lo lang chhuak hmasa ber a. Chuvângin Pathianin Ezekiela hmangin, “I mâwina vânga lo chapovin, i ropuinain i finna tikhawlovin, leiah ka paih che a, lalte hmâah mualah ka pho che, ennawmah,” (*Ezekiela 28:17*).

Lucifer-an chapona a tlûkpui a, tichuan tân thleng hian mihringteah chapona tuhin, chhiatna lama an kal zêl theih nân Pathian dodâl tûrin a hruai a. Mihring, suala tlu tawh, Pathian zâra nung hrâm hrâm kan ni. Thilpêk kan dawnte leh chûng thilpêkte hmanga kan tih zawng zawngte pawh chu Pathian zâra kan tih vek an ni. Chutî a nih avâng tak chuan han chapo leh uâng thei rêng kan ni lo va; dik tak pheih chuan kan tih apiang hi inngaihtlâwmna nêna ti tûr kan ni zâwk dâwn lo’ m ni?

Inngaihtlâwm pawimawhzia man thiam tûrin Nebukadnezzaran hun a duh rei hlê a. Rawhtuina meipuia mi palina a lo lan pawhin a nun kawng zawh a danglam chuang lo. Pathianin a lalna a chhuhsak a, ramhnuia ransâ anga awmtîr hmâ loh chuan lal khân a dinhmun dik tak chu a inhre lo a ni.

SUNDAY

January 26

Hei Hi Babulon Ropui Chu A Ni Lovem Ni?

Daniela 4:1–33 chhiar la. Lal chungah eng nge thleng, eng nge a chhan?

Pathianin Nebukadnezzara kha mumang dang a neihîr leh a. Hemi tum hi chuan lalin a mumang a theihngilh tawh lo. Mahse, Babulon mi fingen an hrilhfiah theih leh chuang lo va, mumang hrilhfiahsak tûrin Daniela bawk a kohtîr leh ta a ni. Mumangah chuan, lal chuan thing lian tak vân tawnga sâng mahse, vân mîn thing chu kit tûra thû a pêk leh tak chu a hmû a. A bul leh a zungte chauh chu zuah a, vân dâia huha awmtîr a ni dâwn a ni. Chû mumanga Nebukadnezzara rilrû tibuai tûr chu, “a rilrû chu mihring rilrû aţanga tihdanglam nise, a hnênah ramsa rilrû pêk ni rawh se; a chungah hun sarih ral rawh se,” (*Daniela 4:16*, NKJV) tih lai kha a ni ngêi ang.

Mumang chu ngaihzam liam mai chî a ni lo tih hriain, Daniela khân hawihhâwm takin mumang chu lal hmêlmâte chungah thleng tûr ni zâwk se a tih thû a sawi chhuak a. Chuti chungin, mumang thuchah chu dik taka hrilh tûr a ni tih hriain, Danielan mumang chu amah lalber chungchâng a ni tih chu a hrilh ta tho a ni.

Thingte hi Bible-ah hian lal te, hnam te leh lalram entîr nante hman a ni thîn a (*Ezekiel 17; 31; Hosea 14; Zakaria 11:1, 2; Luka 23:31*). Chuvângin, thing lian tak lal chapo entîr nana hman chu thil inhmehtak a ni. Pathianin Nebukadnezzara kha lalna leh thuneihna te a pê a, mahse, chuti chungin a thil neih tin rêng kha Pathian hnên aţanga a dawn a ni tih a pawm duh tlat sî lo a ni.

Daniela 4:30 hi ngaihtuah chik deuh la. Lalber thusawi eng khân nge LALPÂ hnên atanga vaulâwkna a dawn tawh kha a la man lo che u a ni tih târ lang le?

Chapona neih a hlauhawm riauna chu engkimah Pathian rinchhana nung vê mai kan nih min theihngihlhtîr thîn mawlh hi a ni mai thei e. Chû chu kan theihngihl vêleh, thlarau lam dinhmun hlauhawm taka kan ding ngâl thîn.

In nunah thil (ropui) eng emaw tak tih in lo nei vê tawh ngai em? Chûng chu chapoui sî lo vin in chhuâng thei em? Thei se, engtin nge ni?

THAWHTANNÎ
Zâwlneiin A Vaulâwk

January 27

Daniela 4:27 chhiar la. Thil lo thleng târ laka vaulâwkna a pêk bâkah, Danielan lal kha eng ti tûrin nge a hrilh, eng vâng nge ni? (en tel tûr, Thufingte 14:31.)

Danielan mumang a hrilhfahsak chauh ni lo vin, Nebukadnezzara dinhmin dik tak a hrilh ngâl a: “Chuvângin aw lalber, ka thu râwn che hi pawmtlâkah ngai la, i sualna chu felnain thlâk la, i suahsualnate chu mirethei chung a zahngaihnhain thlâk rawh, i hmuingîlna hi a sei thei deuh mahnâ,” tiin (*Daniela 4:27*, NKJV).

Nebukadnezzara khân Babulon-ah namên lo vin in ropui sak hnâ a kalpui a. Huân te, tuikawng laih te, tempul za tam tak din te leh in ropui dang an sakte avânin Babulon kha hmânlai khawvêl thilmak zînga chhiar tel a ni rêng a. Mahse, chutiang ropuina leh mâwina chu a thawk tûra sal tam tak chhawr leh mi retheite hlamchhiah a din a ni. Chûng bâkah pawh chuan, lalram hausakna kha lal leh a miliante nawmchen nân nasa taka hman a ni bawk a. Lal chapona chuan Pathian a hriatna a dâlsak chauh ni lo vin, tlachhamte harsatna ngaihthahnaah a hruai bawk a

ni. Pathianin retheite a ngaihsak dân hriatna aṭang chuan, Danielan lal sualna a târlan zînga retheite hlamchhiahna a târ lang kher pawh ka a mak lêm lo viâu a ni.

Nebukadnezzara hnêna thuchah lo thleng kha thil thar a ni lo. Thuthlung Hlui zâwlneite khân retheite rahbeh chungchângah Pathian mîte hnênah vaulâwkna thu an pe châmchî a ni. Rethete khawngaihna hi Kristian nungchang mâwi târlanna sâng ber a ni rêng a, chuti lo va anmahni chhawr nawmnah leh hlamchhiah chu Amah Pathian beihna a tling hial a ni. Tlachhamte ngaihsak hian Pathian chu engkim neitu a ni tih kan pawmin, keini hi neitu ni lo vin Pathian thil neihte enkawltu mai mai ni zâwk tih kan pawmzia kan pawm tihna a ni.

Kan thil neihte hmanga mi dangte rawng kan bâwlsak hian, Pathian kan châwimâwiin, A Lalna kan pawm tihna a ni a. Pathian chu thil neitu tak zâwk a ni tih kan pawmna chu thil kan ngaihhlut dân leh hman ṭangkai dân tûr tehfunga kan hman tûr a ni. Hetah tak hian lal Nebukadnezzara kha a hlawhchham a, keini pawhin kan thil dehchhuah chung a thuneitu chu Pathian a ni tih pawm a, a taka tlachhamte kan ṭanpui lo a nih chuan, dinhmun hlauhawmah kan ding vê thei reng thihna a ni.

THAWHLEHNÎ

January 28

Dân Chungnung Ber Berte . . .

Sim a, Pathian ngaihdamna dîl tûra thurâwn pêk a ni chungin, Nebukadnezzara chapo zui zêlna vângin vânlam thupêk chu a taka hlen a ni ta a (*Daniela 4:28–33*). A lal in chung a kal vêl a, a thil tih ropui vânga mahni a infak vêl lai takin, rilru lama âtna neiin, a lal in aṭanga hnawh chhuah a nih phah ta a. Rilru lam natna ‘clinical lycanthropy emaw, zoanthropy’ an tih emaw chu a vei a ni mai thei. Chutiang hri veite chu ransa ang maiin an awm ṭhîn a. Tûnlai hunah chutiang natna chu “species dysphoria” an ti a, an nih loh tûr ni anga inngaiin, ransa emawte an inti tlat ṭhîn.

**Chhiar tûr: 2 Lalte 20:2–5; Jona 3:10; Jeremia 18:7, 8.
Hêng chângte hian lalin hremna a pumpelh theih dân tûr
chungchâng eng nge an sawi?**

Vânduaithlâk takin, Nebukadnezzara khân a harsa zâwng thil a zir chhuah a ngai ta a. Lalna leh thuneihna a chan lai kha chuan, Nebukadnezzaran Pathian nêna an inlaichinna lantîr theihna a nei lo va. A thuneihna chhuhsak a nih a, ramhnuai ransâte zînga thawn a nih tâkah erawh chuan, Pathianin Amah rinchhana nung vê mai a nihzia pawmtîr tûra remchâna a pe ta a ni. Pathianin lal chapo hnêna zirlai zirtîr a duh tak chu, lal chapo hnêna “Vânin thu a nei”(Daniela 4:26, NKJV)tih hriattîr a ni.

Lal chung a hremna lo thleng khân Pathian ruâhmannaah tum zâu zâwk a la nei a, chû chu vânlam thuneitûin Chiang taka a puân chhuah: “Chungnungbera chuan mihringte lalna ram chungah thû a nei a, a duhsak apiang a pê a, mi hnuaihning berte pawh a luahtîr thîn a ni tih minungin an hriat nân,” a ni(Daniela 4:17, NKJV).

Ṭawngkam dang chuan, Nebukadnezzara chung a thununna lek kha, kan za vaia tân zirlai a ni. A chhan chu ‘mi nung damte’ zîngah kan la tel a, “Chungnungbera chuan mihringte lalna ram chungah thû a nei” tih zirlai min zirtîr a tum hi kan ngaihven ṭha tlâng ṭheuh tûr a ni.

Engati nge ‘Chungnung Beran thû a nei’ tih hriat hi kan tân zirlai zir tûr pawimawh tak a nih? Engtin nge chû thil hriatna chuan kan kut hnuai a awmte kan en dânah awmzia a neih tûr ni ang?

NILÂINÎ

January 29

Vân Lama Mit Lên Chho

Daniela 4:34–37 chhiar la. Engtin leh eng vângin nge lal tân thil a lo danglam leh tâk?

Pathian khân Nebukadnezzara natna mak tak a vei a phal a, a hnûah chuan rilru pângngai a puttîr leh ta a ni. Thil ngaihnawm tak chu, zâwlnei sawi lâwk ang ngêia kum sarîh a lo rala thil engkim mai a lo danglam leh ta kha a ni, âtna hri vei lal chuan vânlama a mit a lên chho ta kha a ni (*Daniela 4:34*).

“Kum sarîh chhông Nebukadnezzara awm dân chu a khua leh tuiten mak an ti a; chumi kum sarîh chhông vêk chuan khawvêl hmâah tihtlâwmin a awm a. Kum sarîh a ralin, a hriatna chu pêk kîr leh a ni a; inngaitlâwm taka vânl Pathian lam a han hawi chhoh vê leh a chung a hremna lo thleng chu Pathian a tângin a ni tih hriat chianna a nei ta nghâl a. Mîte hriatah, thiam loh chang a nihzia leh din thar leh a nihna chu Pathian zahngaihna nasa tak avâng vek a ni tih a puang chhuak ta a.”—Ellen G. White, *Zâwlneite leh Lalte*, p. 440.

Vân lama a mit a len chhoh chinah chuan danglamna nasa tak a lo thleng ta a. Thil hriat thiamna a nei leh vêleh, lal chuan hê zirlai hi a zir chhuak ta tih finfiáhna a lantîr a.

Mahse, hê thû hi Nebukadnezzara chungchâng âi mahin Pathian zahngaihna chungchâng sawina a ni mah zâwk. Israelte Pathian chu amâ nunna LALPA a ni tih pawm tûra remchâna tum thum lai eng mah lo vah a lo liamtîr ta a. Chutiang remchâna hun tha a bawhpelh chu, Juda saltâng tlangvâl palîte fin chungchuânnaah (*Daniela 1*) te, Danielan a mumang a hrilh fiahsaknaah (*Daniela 2*) te leh, rawhtuina meipui laka Hebrai tlangvâl pathumte chhanchhuah an nih khân (*Daniela 3*) a ni. *Khâ chhanchhuahna a thlen hnû pawha la pawm duh lo cheu a nih chuan, engtin nge ni zêl ang le?*

Rorêltu chuan luhlul a chhuah zui zêl chungin, Pathian erawh chuan remchâna palîna a la siamsak ta cheu va, chutah meuh chuan lalber thinlung pawh hneha awmin, a lalna dinhmun a luahtîr leh ta a ni (*Daniela 4*). Nebukadnezzara chungchângna kan hmuh ang hian, Pathian chuan Amah nêna inlaichînna duhawm kan neih theih nân hun tha dang hi min pe nawn fo thîn a. A hnû kum za eng emaw tiah Paulan LALPA chuan “mî zawng zawng

chhandama awmah leh thutak hriaah a duh,” (1 *Timothea* 2:4, NKJV) tiin a ziak a. Nebukadnezzara chungchângah pawh hian chû thutak entîrna awmze nei tak chu kan hmû a ni.

Engtiang kawngtein nge Pathianin a lo tihtlâwm vê tâk che? Chuta ãang chuan eng nge i zir chhuah? Chutiang zirlai chu zirtîr nawn i ngaih tawh loh ân engtin nge ãan i lâk zui zêl ang?

NINGÂNÍ

January 30

Inngaitlâwm leh Lâwm Nachâng Hria

Lal sual sim ta chuan: “Leilung luahtu zawng zawngte hi eng mah lo va ngaih an ni” (Daniela 4:35)tiin a puang a. Eng thil pawimawh tak nge sawi nia i hriat?

Engtin nge Nebukadnezzara khân tihtakzetin Pathian dik chu a pawm ta tih kan hriat? Daniela 4-a chuang, amah Nebukadnezzara ngeiin amâ chungchâng a sawi aãang hian finfiahna kan hmu thei a. Hê bung pum pui hi lalin a lalram zâu tak chhûnga lehkha a thawn chhuah chu ni mai âwmin a lang. Hê lehkhathawnah hian, lal chuan amâ chaponah leh âtna hri vei chungchâng bâkah, amâ nuna Pathian lo chêtina a pawm tâk thûte a chuâng a.

Hmânlai lalte khân anmahni chungchâng tha lo lam chu an ziak ngai meuh âwm lo ve. Hmânlai thu ziate chu anmahni fak leh chawimâwina a ni deuh zêl tih kan hria a. Hê thû-ah erawh hi chuan lalber khân a chaponah leh ransa anga a khawsak thû a pawmna khân, tihtakzetin a piangthar a ni ang tih a kâwk a ni. A lehkhathawna a nuntawng leh inngaitlâwm taka Pathian hmâa a inpuanna zârah, lal kha ramthim rawngbâwl angin a chê a. Amâ thil paltlang leh Pathian dik hnên aãanga a thil zir chhuah chu ngawihpui reng thei a ni ta lo. Heta kan hmuh tâk chu, lalber ãawngtâina leh fakna thû (*Daniela 4:34–37*) aãanga a nuntawng kha a tak ngei a ni tih hi a ni.

Lalber chuan thil ngaih hlut leh thlîr dân thar neiin, mihring thiltihtheihnain chin bî a nei tih a pawm ta a. A lâwmthu sawi ẵngẵnaah pawh, lalber chuan Daniela Pathian thiltihtheihna chu châwisângin, “Leilung luahtu zawng zawngte hi engmah lo va ngaih an ni” (*Daniela 4:35*, NKJV) a ti ta hial a ni. Chû chu, mihringte hian anmahniah thil han chapo-uânpui tûr eng mah an nei lo tihna a ni. Daniela bûa Nebukadnezzara chanchin tâwpna hian lalber chu inngaitlâwm leh lâwm nachâng hria lo ni tain, Pathian a fak a, keini pawh chapo lo tûrin min vaulâwk ta bawk a ni.

Ni e, Pathian chuan vawiin thleng hian nun a la tidanglam zui zêl a. Mîte chu lo sualin, lo chapo hlê pawh ni se, Pathian chu zahngaithei leh helhmang thinlung pawh her danglamsak a, Vân Pathian fâte nihtîr theitu a la ni reng a ni.

Filippi 2:1–11 chhiar la. Kan nuna chapona nuai bo nâna tih tûr eng nge hetah hian kan hmuh?

ZIRTÂWPNI

January 31

Ngaihtuah Zui Tûr: ”Lal, inluling tak ẵn chû Pathian fa tlâwm tak a lo ni a; lal nunrâwng tak leh hrohrâng chhe tak ẵn chû, mi khawngaih thei leh fîng tak a lo ni ta. Vân Pathian cho ngam ẵn leh, A hming sawi chhe ngam ẵn chuan Chungnungbera thiltihtheina chu a pawm ta a, Jehova ẵhna thu a tlângâupui ta a, a khua leh tuite hlimna tûr a zawng ẵn ta bawk a. Lalberte Lalber leh hotûte Hotuin a han zilh meuh chuan, Nebukadnezzara chuan leia lalte zawng zawng tâna zir ẵl ngawih ngawih—ropuina dik ẵbul chu ẵatna dik a ni—tih hi a zir ta ngê ngê a ni. Jehova chu Pathian nung a lo ni ngei tih chu a pawm ta nghâl a, hêng thûte hi a au chhuahpui ta nghâl bawk a: “Kei Nebukadnezzara hian vân Lal chu ka fak a, ka châwisâng a, ka zah a; a thiltih zawng zawng chu a dikin a kawngte chu a fel sî a; chapova lêngte chu a tihniah thei a ni.”

“Lei lalram ropui berte hian, Pathianin a lo ruahman dân chuan, Amah an fak in châwimâwi tûr a ni a, chu chu Nebukadnezzara

nunah a lo thleng famkim ta a ni. Mîte beng hriata Nebukadnezzaran Pathian thuneihna te, thatna te, zahngaihna te a pawm tâk thû a puan chhuah hi Pathian Lehkha thua a chanchin chhinchhiah hnuhnun ber a ni.”—Ellen G. White, *Zâwlneite leh Lalte*, pp. 440, 441.

Sawi Ho Tûrte:

- ❶ “Chapona hian سوالنا chi tin lamah a hruai a: rilru lama Pathian dodâlna a ni tawp mai. Hei hi i uâr deuh angin a lang em? Lo ni ta se, ngaihtuah teh . . . Mî chu a chapo nasat poh leh mi dangtea chapona chu a ngaithei lo sauh ang. Dik tak chuan, eng ang taka chapo nge i nih hriat i duh a nih chuan, mahni inzawh awlsam ber chu, ‘Eng ang takin nge mîten chaldelh taka min chhânna te, min haiderna, tawng khumna, zahder hian ka tih thin?’ A awmzia chu mi pakhat chapona leh mi dang chapona hi an iner tawn tlat tih hi a ni. Chutiang a nih chhan chu, nawmsip bâwlna hmuna thâwm ring ber nih ka duh avângin chû hmuna mi dang thâwm ring vê deuh chu ka ngaithei lo tlat a. Sumdâwnna kawng hnih a kal dûn thei ngai lo.”—C. S. Lewis, *Mere Christianity* [New York: Touchstone, 1996], p. 110. Engtin nge nangmâ nuna chapona hmu theih nân eng nge hetah hian Lewis hian a sawi?
- ❷ Hê bung leh a hmâ bunga thupui lo lang chu Pathian thuneihna chungchâng a ni. Engati nge hê thupui man thiam hi a pawimawh viau? Hê thutak pawimawh man thiam theih nân engtin nge Sabbath hian pawimawhna tak a neih?